

בריאות 2018

ממצאים נבחרים בנושא:
היבטי בריאות של תושבי
תל-אביב-יפו

עיריית תל-אביב-יפו | חטיבת תכנון, ארגון ומערכות מידע | המרכז למחקר כלכלי וחברתי

רחוב אבן גבירול 69, תל-אביב-יפו 6416201 טלפון: 03-7249330, <https://www.tel-aviv.gov.il/Statistics.aspx>

רקע

בשנת 2011 פרסם ארגון ה-OECD מסמך הנועד לספק תמונה מקיפה על ההיבטים הנוגעים לאיכות חייהם ולרווחתם של בני אדם. המסמך מציע מערכת מדדים רב-ממדית רחבה המשקפת את הקשרים הרבים ואת ההשפעות ההדדיות בין התחומים השונים. אחד מ-11 תחומי המדידה הנכללים במסמך הוא **בריאות**. מסמך זה יציג נתונים ממקורות שונים: ממצאי הסקר החברתי של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, נתוני משקל ילדים של משרד הבריאות וממצאים על הרגלי ספורט של התושבים מתוך סקר העיר 2017 של המרכז למחקר כלכלי וחברתי. במידת האפשר קיימת התייחסות לתושבי תל אביב-יפו בהשוואה לתושבי יתר הערים הגדולות בישראל.

הנושאים המופיעים בדו"ח:

1. מעורבות בבריאות
2. מצב הבריאות
3. השמנת ילדים
4. פעילות גופנית
5. הרגלי אכילה

¹ הסקר החברתי של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה הוא סקר שנתי שוטף המספק מידע על תנאי החיים של האוכלוסייה הבוגרת (גילאי 20+) ובוחן עמדות לגבי היבטים שונים בחיי הפרט. בשנת 2017 הסקר עסק בהרחבה בנושאי בריאות והקיף 7,230 נשאלים מכל הארץ, מהם כ-442 תושבי ת"א-יפו. סקר זה בוצע באמצעות ראיונות פנים-אל-פנים.

פרק א: מעורבות בבריאות בקרב תושבי תל אביב יפו

בעלי ביטוח משלים של קופת חולים	92%
בעלי ביטוח רפואי פרטי	41%
מחפשים מידע באינטרנט בנושאי בריאות	80%
נשים בגיל +25 שביצעו בדיקת צוות הרחם (פאפ)	74%
מביעים אמון במערכת הבריאות	77%

השוואה לישראל ולערים הגדולות:

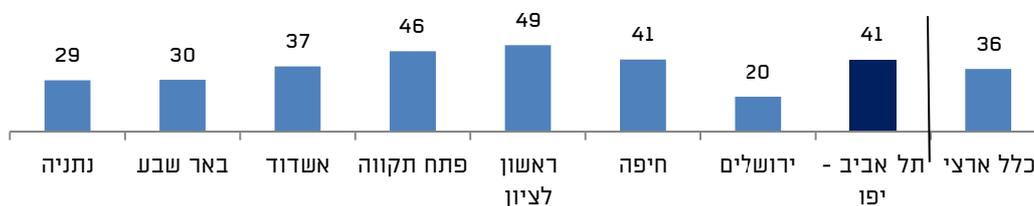
- ל-92% מתושבי העיר קיים ביטוח משלים של קופת החולים, בהשוואה ל-80% בכלל ישראל, וגבוה מירושלים (55%).
- ל-41% מתושבי העיר יש גם ביטוח רפואי פרטי, בדומה לתושבי חיפה ומעט גבוה יותר מכלל ישראל (36%).
- 80% מתושבי תל אביב-יפו ציינו כי הם ביצעו חיפוש אקטיבי של מידע באינטרנט בנושא בריאות. רק בנתניה שיעור גבוה יותר של תושבים עשו זאת (84), ו-59% מכלל תושבי ישראל.
- בקרב נשים בגילאי 25 ומעלה, תל אביב-יפו היא העיר המובילה בארץ בדיווח על ביצוע בדיקות פאפ לגילוי סרטן צוואר הרחם (74%). הנתון הארצי עומד על 62%.
- האמון במערכת הבריאות דומה בכל הערים הגדולות בישראל, כאשר רוב האוכלוסייה נותנת אמון במערכת.

ראה תרשימים 1-5 בעמוד הבא.

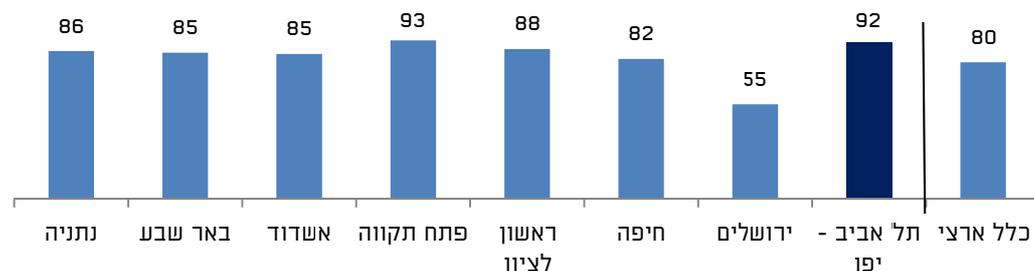

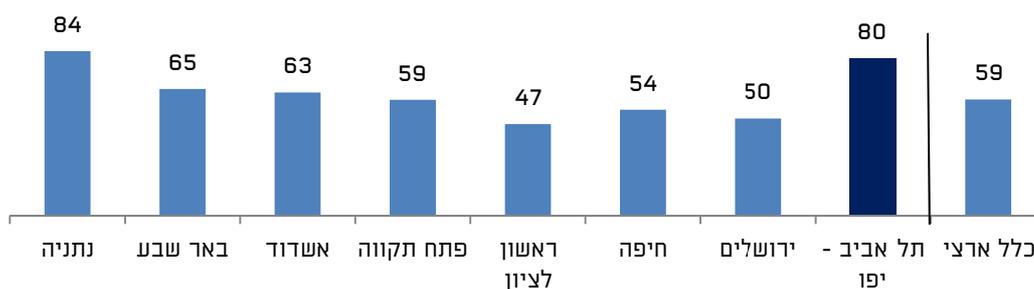
תרשים 1: בעלי ביטוח משלים של קופת חולים

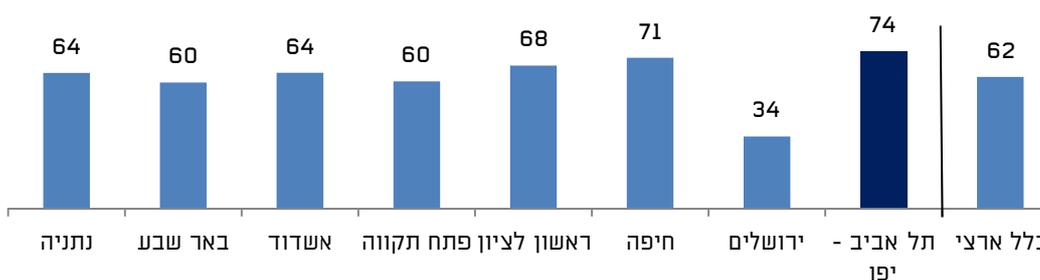
תרשים 2: בעלי ביטוח רפואי פרטי (שאינו של קופת חולים)

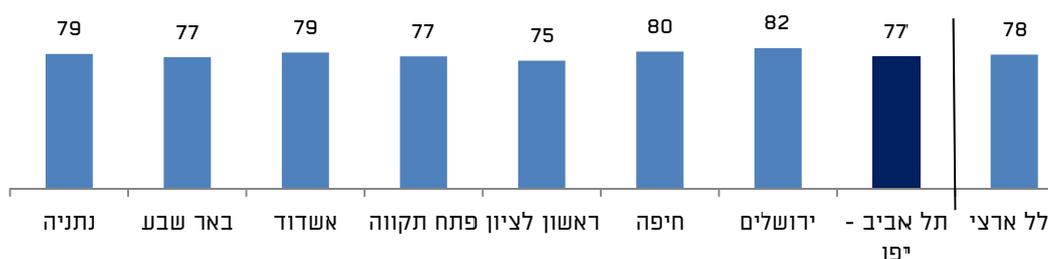
תרשים 3: חיפשו מידע באינטרנט בנושאי בריאות בשלושת החודשים האחרונים

תרשים 4: ביצעו בדיקת צוואר הרחם (פאפ) - נשים בגילאי 25 ומעלה

תרשים 5: חשים אמון במערכת הבריאות

פרק ב: מצב הבריאות של תושבי תל אביב יפו

- 91% מתושבי תל אביב-יפו מדרגים את מצבם הבריאותי כטוב בדרך כלל - שיעור גבוה ביחס לישראל ולרוב הערים הגדולות².
- תל אביב-יפו היא העיר בה שיעור התושבים בעלי BMI תקין (18.5 - 24.9) הינו הגבוה ביותר³.
- בשנת תשע"ח (2017/18), משקלם של 81% מתלמידי כיתות א' בעיר⁴ הוגדר כתקין (ללא שינוי מובהק בהשוואה לשנת תשע"ו - 80%, אך עם שיפור בהשוואה לשנת תשע"ד -73%). 11% מילדי כיתות א' הוגדרו בעלי עודף משקל ו-6% הוגדרו כשייכים לקטגוריה של השמנה.
- בכיתות ז' המצב מעט שונה - 68% הוגדרו כבעלי משקל תקין, 18% הוגדרו כבעלי עודף משקל ו-11% כשייכים לקטגוריה של השמנה (בכל קטגוריות המשקל, הממצאים בכיתות ז' ללא הבדלים מובהקים בהשוואה לשנים תשע"ד-תשע"ו).
- מצבם של תלמידי כיתות א' ו-ז' בתל אביב-יפו דומה למצבם של כלל התלמידים בכיתות אלו במדינת ישראל: בשנת תשע"ז, 10% מתלמידי כיתות א' בישראל הוגדרו בעודף משקל ו-8% נוספים השתייכו לקטגוריה של השמנה (בסך הכל 18% בעודף משקל או השמנה). בכיתות ז', 18% הוגדרו בעודף משקל, ו-12% בהשמנה (בסך הכל 30% בעודף משקל או השמנה).

ראה תרשימים 6-8 בעמוד הבא.

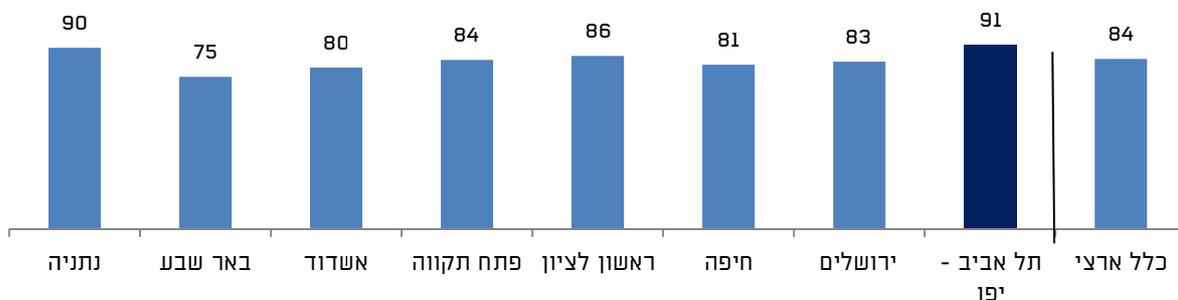
² למ"ס, הסקר החברתי

³ למ"ס, הסקר החברתי

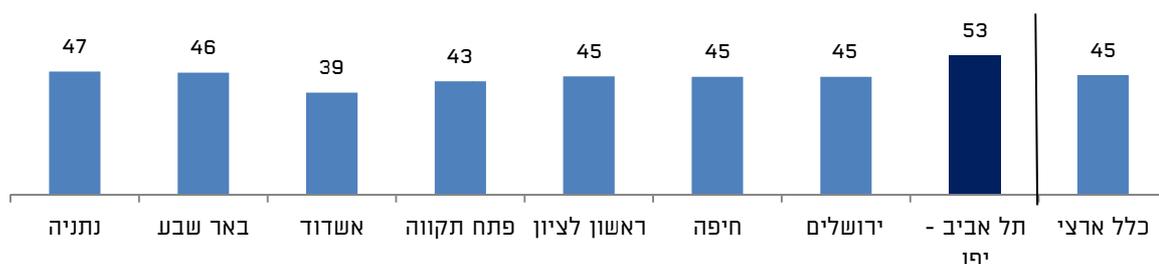
⁴ הנתונים אודות משקל התלמידים בכיתות א' ו-ז' נמדדים מדי שנה בבתי הספר בתל אביב-יפו ע"י משרד הבריאות.

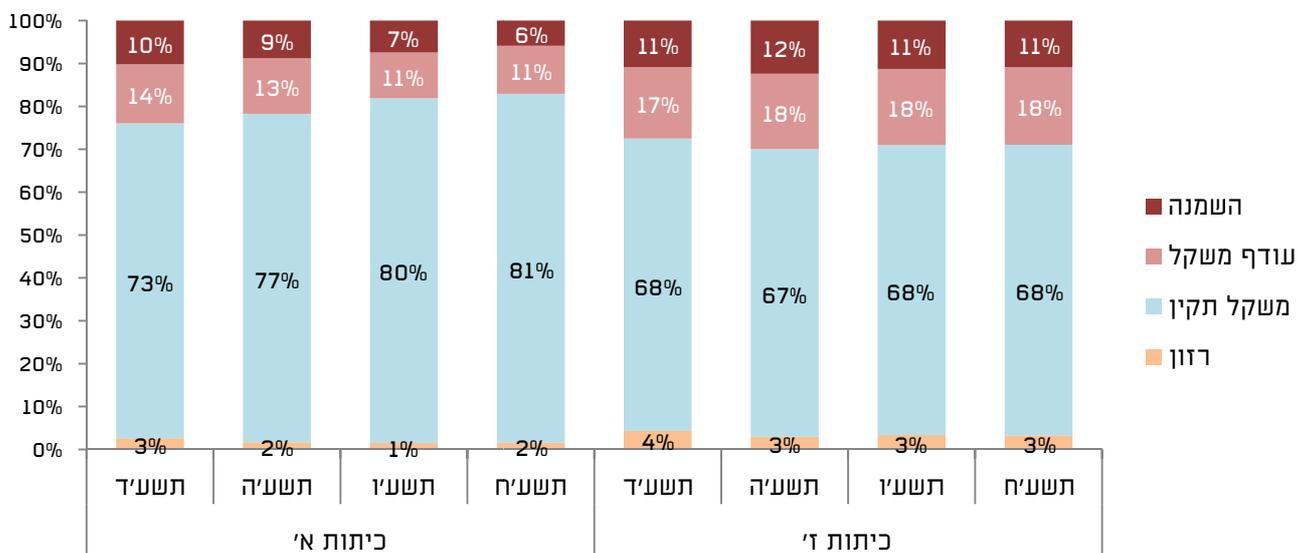
תרשים 6: מצב בריאותי טוב בדרך כלל

תרשים 7: BMI תקין (בוגרים)

תרשים 8: BMI בקרב ילדים בתל אביב-יפו

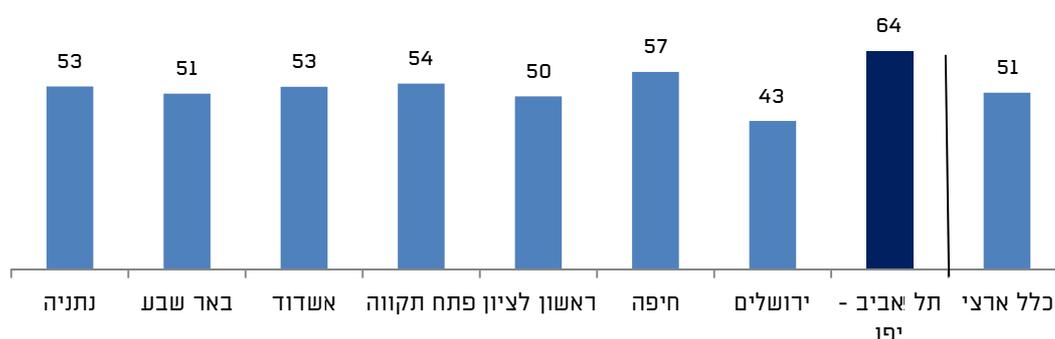

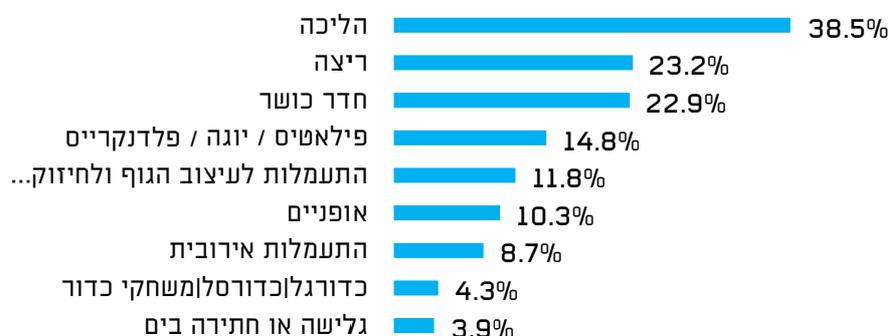
פרק ג: פעילות גופנית

- בסקר החברתי נשאלו התושבים אם הם עסקו בפעילות גופנית ב-3 החודשים האחרונים. קרוב לשני שלישי מהתושבים ציינו כי הם עוסקים בפעילות גופנית - שיעור גבוה במיוחד בהשוואה ליתר הערים (ראה תרשים 9).
- בסקר העיר⁵ נשאלו התושבים אם בשבוע האחרון הם ביצעו פעילות גופנית כלשהי למשך שעתיים וחצי או יותר (וזאת בהתאם להמלצות ארגון הבריאות העולמי). למעלה ממחצית מהתושבים (54%) ציינו שכן ועוד 10% ציינו שעסקו בפעילות גופנית, אך לפרק זמן קצר יותר. ראה תרשים 10 לפירוט הפעילויות שצויימו ע"י התושבים.
- כחמישית מהמשתתפים במרתון ת"א 2018⁶ היו תושבי העיר. שיעור זה גבוה פי 4 מחלקם באוכלוסיית ישראל.

תרשים 9: עסקו בפעילות גופנית בשלושת החודשים האחרונים

תרשים 10: פעילות גופנית לפי סוג

⁵ סקר העיר 2017 בוצע ע"י המרכז למחקר ונערך בקרב מדגם מייצג של 3,000 מתושבי העיר בגילאי 20+

⁶ מקור: רשות הספורט, אגף קהילה, עיריית תל אביב-יפו

פרק ד: הרגלי אכילה

אוכלים שני ירקות ביום ומעלה	80%
אוכלים דגנים מלאים	70%
אוכלים שתי קטניות ביום ומעלה	68%
משתמשים בשמן זית לבישול	63%
בודקים סימן תזונתי על אריזות מזון	45%
הרגלי התזונה מושפעים ממחקרים או מפרסומים לגבי תזונה בריאה	44%
לא אוכלים בשר אדום או מעובד	38%

במרבית הפרמטרים שנבדקו, תושבי תל אביב יפו מגלים מודעות גבוהה יותר לתזונה בריאה:

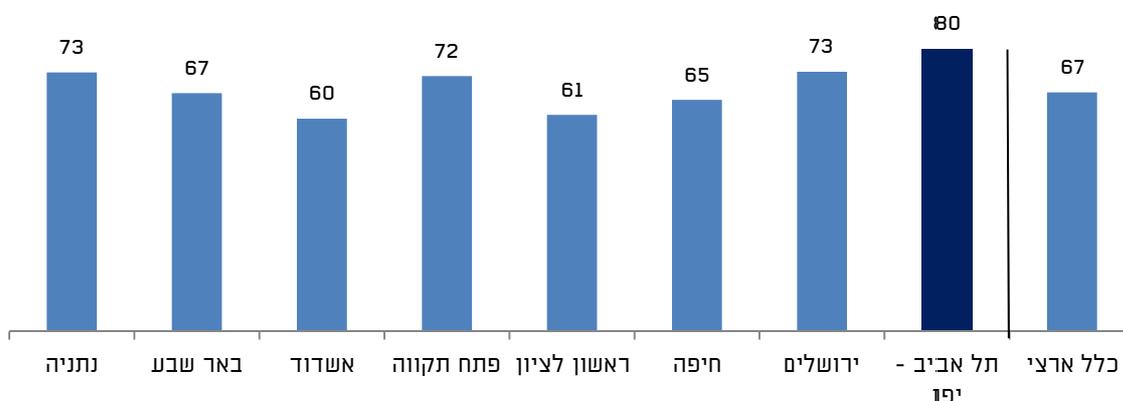
- מבין הערים הגדולות, תל אביב-יפו היא העיר המובילה בישראל בשיעור הדיווח על אכילת ירקות ודגנים מלאים. גם בתזונת קטניות - שיעורה היחסי הוא גבוה.
- הדיווח על צריכת שמן הזית כשמן עיקרי בבישול או טיגון גבוהה באופן משמעותי בהשוואה לערים אחרות.
- פחות ממחצית תושבי תל אביב-יפו בודקים את פירוט הרכיבים התזונתיים של אריזות המזון, שיעור דומה עושים זאת בחיפה, פתח תקווה ואשדוד.
- פחות ממחצית תושבי תל אביב-יפו מציינים כי התזונה שלהם מושפעת ממחקרים או פרסומים לגבי תזונה, אולם נתון זה גבוה מעט יותר מזה של תושבי ערים אחרות.
- מעל שליש מתושבי תל אביב-יפו מדווחים כי הם נמנעים מאכילת בשר אדום או מעובד. שיעור זה גבוה יותר ממרבית הערים הגדולות.

ראה תרשימים 17-11 בעמודים הבאים.

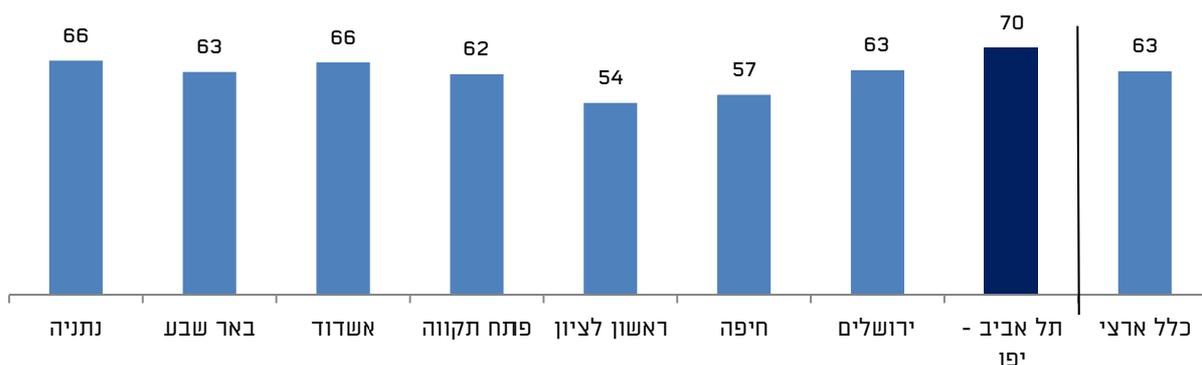

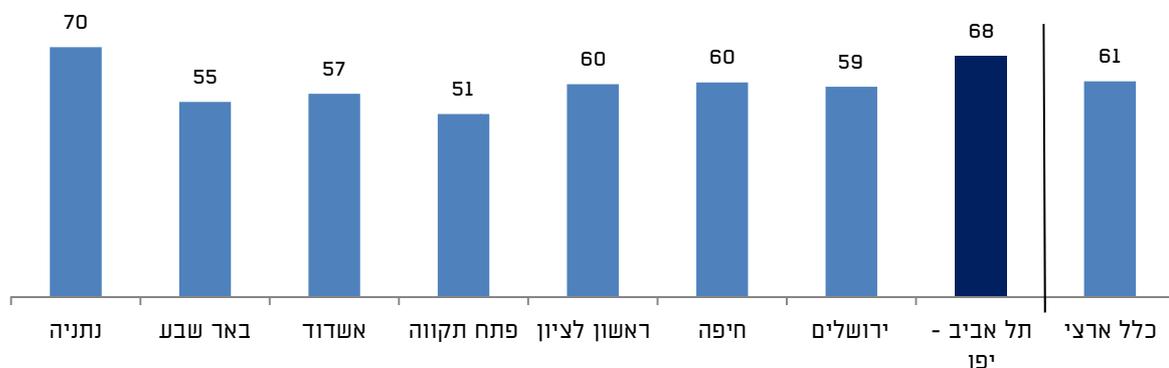
תרשים 11: אכילת שני ירקות ומעלה ביום

תרשים 12: אכילת דגנים מלאים

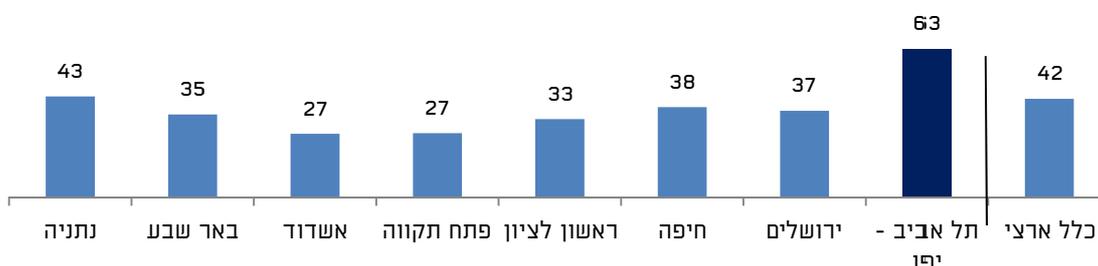

תרשים 13: אכילת שתי קטניות ומעלה ביום

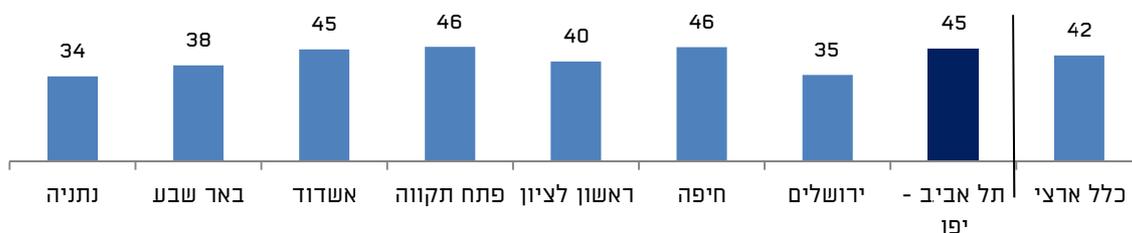

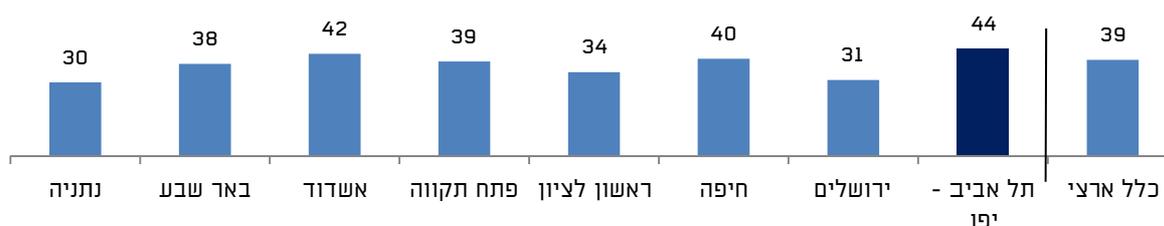
תרשים 14: שימוש בשמן זית כשמן עיקרי בבישול או טיגון

תרשים 15: בודקים רכיבים וסימון תזונתי של אריזות מזון

תרשים 16: הרגלי התזונה מושפעים ממחקרים או מפרסומים לגבי תזונה בריאה

תרשים 17: הימנעות מאכילת בשר אדום או מעובד

